Lietas Nr. A420416714
Lietas arhīva Nr. A42-01311-15/24

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2015. gada 26. martā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese K.Kalvāne,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta 2014. gada 21. novembra lēmuma Nr. DMV-14-21255-ap atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005. gada 7. decembrī Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes komisija personu reģistrācijai pašvaldības palīdzības saņemšanai dzīvokļa jautājumu risināšanā un izslēgšanai no palīdzības reģistra, izskatot /pers. A/ (turpmāk arī – pieteicēja) iesniegumu, kurā pieteicēja lūdz viņu reģistrēt palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai sociālajās dzīvojamās mājās, pieņēma lēmumu (sēdes protokols) Nr. 43 reģistrēt pieteicēju ar māti /pers. B/ un dēliem: /pers. C/ un /pers. D/ palīdzības saņemšanai dzīvojamās telpas izīrēšanai sociālajās dzīvojamās mājās 13. reģistrā (turpmāk arī – 13. reģistrs). Lēmums pamatots ar likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" un Rīgas domes 2005. gada 12. jūlija saistošo noteikumu Nr. 6 „Personu, kurām nepieciešama palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtībā" 2.15.3. apakšpunktu.

[2] 2014. gada 29. maijā Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvalde nosūtīja pieteicējai vēstuli Nr. DMV-14-10359-ap, ar kuru paziņoja par administratīvā procesa uzsākšanu par pieteicējas un viņas nepilngadīgā dēla /pers. D/ izslēgšanu no 13. reģistra, pamatojoties uz to, ka pieteicējas dēls /pers. C/ nav vērsies Rīgas Sociālajā dienestā, lai izvērtētu ienākumu un materiālā stāvokļa (kopā ar pārējiem ģimenes locekļiem) atbilstību pašvaldības saistošajos noteikumos paredzētajiem nosacījumiem. Lai pieteicēja saglabātu vietu 13. reģistrā, /pers. C/ līdz 2014. gada 7. jūlijam bija jādeklarē savi ienākumi Rīgas Sociālajā dienestā un jānoformē izziņa par materiālo stāvokli kopā ar pārējiem ģimenes locekļiem vai arī jāizbeidz dzīvojamās telpas /adrese/, īre un jādeklarē sava dzīvesvieta faktiskajā dzīvesvietā.

[3] 2014. gada 24. septembrī Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes komisija personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai pieņēma lēmumu (sēdes protokols) Nr. 41, ar kuru nolēma izslēgt pieteicēju un viņas ģimenes locekļus no 13. reģistra, pamatojoties uz likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 5. panta pirmo un ceturto daļu, 9. panta trešo daļu un ceturto daļu, Rīgas domes 2010. gada 15. jūnija saistošo noteikumu Nr. 80 „Par reģistrācijas un palīdzības sniegšanas kārtību dzīvokļa jautājuma risināšanā" 21. punktu (turpmāk arī – Sākotnējais lēmums).

[4] Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, pieteicēja to apstrīdēja Rīgas domes Mājokļu un vides departamentā (turpmāk arī – Iestāde). Iestāde 2014. gada 21. novembrī pieņēma lēmumu Nr. DMV-14-21255-ap (turpmāk arī – Lēmums), ar kuru nolēma atstāt negrozītu Sākotnējo lēmumu. Lēmums pamatots ar turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[4.1] Pieteicēja bija brīdināta ar 2014. gada 29. maija vēstuli Nr. DMV-14-10359-ap par to, ka uzsākts administratīvais process par pieteicējas ar ģimeni izslēgšanu no 13. reģistra, bet līdz 2014. gada 23. septembrim iebildumi un argumenti pret izslēgšanu nav saņemti. VAS „Latvijas Pasts" neatsūtīja atpakaļ minēto vēstuli, kas tika nosūtīta kā ierakstīts sūtījums, līdz ar to uzskatāms, ka adresāts to ir saņēmis.

[4.2] /pers. C/ savu dzīvesvietu deklarējis no 2014. gada 17. jūnija , bet no 2014. gada 19. oktobra – /adrese/.

[4.3] Rīgas Sociālā dienesta 2014. gada 13. augusta izziņa Nr. RSD14-35475 apliecina, ka pieteicējai, viņas mātei /pers. B/ un dēlam /pers. D/ bija piešķirts maznodrošinātas personas (ģimenes) statuss uz laiku no 2014. gada 1. jūlija līdz 2014. gada 30. septembrim *(Lēmumā kļūdaini norādīts, ka maznodrošinātas personas statuss piešķirts /pers. C/).*

Līdz ar to Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes komisijai bija jāpieņem obligātais administratīvais akts par pieteicējas izslēgšanu no 13. reģistra, jo lietā nebija iegūta informācija par to, ka pieteicējai izsniegta Rīgas Sociālā dienesta izziņa par atbilstību maznodrošinātas ģimenes statusam.

[5] 2014. gada 3. jūnijā tiesā saņemts pieteicējas pieteikums. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[5.1] Lēmums ir netaisnīgs, neatbilst reālajiem apstākļiem un aizskar pieteicējas ģimenes tiesības uz cilvēciskiem dzīves apstākļiem, jo pieteicējas ģimene ir trūcīga un ģimenes dzīves apstākļu uzlabošanai ir nepieciešama pašvaldības palīdzība.

[5.2] Pieteicēja ar ģimeni ir maznodrošināta un dzīvo lielā šaurībā vienā kopmītnes istabā, /adrese/. Pieteicēja ar ģimeni ilgstoši, kopš 2005. gada 27. oktobra, ir bijusi rindā uz palīdzības sniegšanu dzīvokļa izīrēšanai, bet dzīvoklis netika piedāvāts, kaut gan saskaņā ar toreiz spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem pieteicējai bija tiesības uz sociālo dzīvokli. Daudzas citas personas pa šiem gadiem ir saņēmušas sociālos dzīvokļus.

[5.3] Lēmums pamatots ar nepatiesu faktu, ka /pers. C/ turpina īrēt dzīvojamo telpu /adrese/. Iestāde bija pieprasījusi, lai /pers. C/ deklarē savus ienākumus vai arī izbeidz īres attiecības attiecībā uz dzīvojamo telpu /adrese/, ko /pers. C/ arī izpildīja, pārtraucot īrēt minēto dzīvojamo telpu, noīrējot

dzīvokli /adrese A/, un tur deklarējot savu dzīvesvietu.

[6] 2015. gada 22. janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts paskaidrojums no Iestādes. Iestāde uzskata pieteikumu par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa

[7] Pieteicēja kopā ar ģimeni (viņa, māte un pieteicējas divi dēli) ir izslēgta no 13. reģistra, jo Sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdī pieteicējas ģimenei, tādā sastāvā kā tā ir reģistrēta 13. reģistrā, nebija izsniegta Rīgas Sociālā dienesta izziņa par atbilstību maznodrošinātas ģimenes statusam. Par minēto faktu lietā strīda nav. Proti, pieteicējas ģimenei laika posmā no 2014. gada 1. jūlija līdz 30. septembrim bija piešķirts maznodrošinātas ģimenes statuss, neiekļaujot tajā pieteicējas dēlu /pers. C/. Sākot ar 2014. gada 1. oktobri, pieteicējas ģimenei ir izsniegta izziņa par tās atbilstību maznodrošinātas ģimenes statusam, iekļaujot tajā arī /pers. C/. Lietā tāpat nav strīda par to, ka pieteicējas dēls /pers. C/ laika posmā no 2014. gada 17. jūnija līdz 19. oktobrim nebija deklarēts /adrese/.

[8] Pārsūdzētais Lēmums ir pamatots ar likuma „Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām" 9. panta trešo daļu, kas noteic, ka persona (ģimene), kura ir zaudējusi tiesības īrēt sociālo dzīvokli, tiek izslēgta no pašvaldības reģistra. Likuma 5. panta pirmā daļa noteic, ka sociālo dzīvokli ir tiesības īrēt personai (ģimenei), kura ir sociāli maznodrošināta (trūcīga) vai sociāli mazaizsargāta. Savukārt panta otrā daļa noteic, ka persona (ģimene) ir sociāli maznodrošināta (trūcīga), ja tā atzīta par tādu saskaņā ar likumu „Par sociālo palīdzību".

Augstākā tiesa ir atzinusi, ka gadījumos, ja uz sociālo palīdzību pretendē ģimene, tad visas prasības, lai palīdzību saņemtu, ir jāievēro vienlīdz visiem ģimenes locekļiem, kas reģistrēti palīdzības saņemšanai *(skat. Augstākās tiesas 2013. gada 20. septembra sprieduma administratīvajā lietā Nr. A42915609 7. punktu).* Līdz ar to Sākotnējais lēmums ir pieņemts atbilstoši tiem faktiskajiem apstākļiem, kas bija konstatēti tā pieņemšanas laikā un tas ir pareizs.

Kā secināms no lietas faktiskajiem apstākļiem, tad pieteicējas ģimene tās pilnā sastāvā, kādā tā bija reģistrēta palīdzības saņemšanai sociālās dzīvojamās telpas izīrēšanai 13. reģistrā, atkārtoti bija atzīta par maznodrošinātu augstākas Iestādes Lēmuma pieņemšanas laikā. Līdz ar to ir secināms, ka brīdī, kad augstāka Iestāde pieņēma Lēmumu, izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu par Sākotnējo lēmumu, bija mainījušies faktiskie apstākļi, kas pastāvēja Sākotnējā lēmuma pieņemšanas brīdī. Proti, pieteicējas ģimene pilnā apmērā atbilda maznodrošinātas ģimenes statusam un tā bija tiesīga būt reģistrētai 13. reģistrā, jo citus apstākļus, kas pieteicējai tādas tiesības liegtu, Iestāde nebija konstatējusi.

[9] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81. panta pirmo daļu augstāka iestāde izskata lietu vēlreiz pēc būtības kopumā vai tajā daļa, uz kuru attiecas iesniedzēja iebildumi. Augstāka iestāde, pieņemot lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu, citastarp ievēro Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteikto formu, kādā tiek īstenota padotība pār zemāku iestādi, kā arī apstrīdētā administratīvā akta veidu.

Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Dzīvokļu pārvaldes komisija personu reģistrācijai palīdzības saņemšanai, atbilstoši Rīgas domes 2011. gada 18. janvāra Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta nolikumam, ir Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta struktūrvienība, kas ir pakļauta departamenta direktoram.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma 7. panta ceturto daļu pakļautība nozīmē augstākas iestādes vai amatpersonas tiesības dot rīkojumu zemākai iestādei vai amatpersonai, kā arī atcelt zemākas iestādes vai amatpersonas lēmumu. Savukārt lēmums par personas (ģimenes) izslēgšanu no palīdzības reģistra ir obligātais administratīvais akts, kura izdošanas gadījumā lietderības apsvērumi nav jāizdara.

Līdz ar to ir secināms, ka Iestāde ir tiesīga vēlreiz pēc būtības pārskatīt tās rīcībā nonākušo tiesisko strīdu un pieņemt lēmumu, kas ir atbilstošs lēmuma pieņemšanas brīdī esošajai faktiskajai situācijai. Turklāt ir jāpatur prātā, ka, lai arī pieteicēja ir vērsusies ar iesniegumu par nelabvēlīga administratīvā akta atcelšanu, ir skaidrs, ka lēmuma pārsūdzēšanas mērķis ir būt iekļautai palīdzības reģistrā, kas ir viens no priekšnoteikumiem attiecīgās palīdzības saņemšanai, un saņemt attiecīgo pašvaldības palīdzību. Proti, personas vēlme, strīdoties par tiesībām atrasties palīdzības reģistrā, ir galarezultātā saņemt labvēlīgu administratīvo aktu par palīdzības sniegšanu. Tādējādi, prasot atcelt nelabvēlīgo administratīvu aktu, ar kuru ir atcelts labvēlīgs administratīvais akts, persona faktiski vēlas atceltā labvēlīgā administratīvā akta darbības atjaunošanu *(skat. Augstākās tiesas 2013. gada 20. septembra sprieduma administratīvajā lietā Nr. A42915609 9. punktu)*.

Ņemot vērā to, ka laikā, kad augstāka Iestāde pieņēma savu Lēmumu, pieteicējas ģimene bija atzīta par maznodrošinātu tādā sastāvā, kādā tā ir reģistrēta 13. reģistrā, Iestādei, izskatot lietu vēlreiz pēc būtības, bija pamats atcelt Sākotnējo lēmumu, jo izdot obligāto administratīvo aktu par pieteicējas ģimenes izslēgšanu no 13. reģistra vairs nebija pamata.

[10] Pamatojoties uz iepriekš konstatēto un secināto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais Lēmums ir atceļams ar tā pieņemšanas brīdi.

[11] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 126. panta otro daļu, ja pieteicējs no valsts nodevas samaksas bijis atbrīvots un pieteikums pilnībā vai kādā daļā ir apmierināms, valsts nodevu piespriež no atbildētāja.

Administratīvajā lietā atbildētājas pusē tiesa pieaicinājusi Rīgas pašvaldību. Līdz ar to samaksātā valsts nodeva ir piespriežama no Rīgas pašvaldības.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126. panta otro daļu, 246.-251. pantu, 253. panta pirmo daļu un 289.-291. pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt /pers. A/ pieteikumu.

Atcelt Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta 2014. gada 21. novembra lēmumu Nr. DMV-14-21255-ap ar tā pieņemšanas dienu.

Piespriest no Rīgas pašvaldības par labu Latvijas Republikai valsts nodevu 28,46 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no tā pieņemšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese K.Kalvāne